

Steenmarter in de nacht bij een steenuilenkast.

Foto: Jan Maarten van de Riet.

Vogelwerkgroep van Stad en Ambt Doesborgh

Nieuwsbrief: Bescherming van Roofvogels en Uilen 2016

Ondanks labyrintkasten en pendelkasten weten Steenmarters of andere “rovers” binnen te komen. Op bovenstaande foto, gemaakt met een cameraval door Jan Maarten van de Riet uit Doesburg, is duidelijk dat marters actief zijn in de nachtelijke uurtjes!

Bij de familie Thuss-Nieuwenhuis op “Hondstege” te Angerlo, de plaats waar al vanaf 1988 bijna onafgebroken Steenuilen broeden, werden 4 eieren opgepeuzeld. De dader liet de doppen in de kast achter. Zo verdwenen er ook eieren of heel kleine jongen bij de families Scheepstra te Lathum, Siebelink op Malland, Hendriks te Eldrik, Van Rijn aan de Roomstraat te Drempt, Witjes aan de Zomerweg te Drempt, Jansen aan de Kerkstraat te Drempt en te Hummelo bij de families Maandag en Klaassen. Zelfs de eieren uit de torenvalkenkast bij huize “De Pol” aan de Hulsevoortseweg te Drempt werden opgegeten, ook hier bleven de doppen liggen! Zo'n torenvalkenkast hangt al gauw acht meter hoog! Wie zijn toch die eierendieven? Zijn het alleen steenmarters of anders bunzings, hermelijnen, wezels of zelfs ratten? Misschien kan Jan Maarten met zijn camera meer duidelijkheid verschaffen? Als de eieren of zelfs de broedende vrouwtjes opgegeten worden dan is het risico aanwezig dat manlief de broedplaats verlaat. De nestkast kan dan jaren leeg staan voordat een geheel nieuw paar zijn intrek neemt.

De bodem in het buitengebied van Giesbeek, Lathum, Angerlo, Drempt en Eldrik wordt gekenmerkt door lichte rivierklei. De kerkuilenkasten hier waren goed bezet, we vonden hier 20 legsels. Meer naar het oosten op de zandgronden waren 6 nestkasten bezet. De Kerkuil, die bijna uitsluitend muizen vangt, liet ons zien dat de muizenstand bij ons op de kleigrond hoog moest zijn geweest. Bij de familie Ina Berends te Lathum aan de Koestraat ringden we onder grote belangstelling acht uilskuikens uit één nest.

De Bosuil is een sterk territorium houdende vogel. Hij verdedigt zijn leefgebied door zijn zang te laten horen in de late avond. De meeste mensen kennen de kenmerkende zang van het mannetje: “Oe-oe.hoe.oe.oe.hoe.oe.oe.oe.oe.” Dit geluid wordt vaak gebruikt in films om het effect van een nachtelijke, vaak angstige stemming te verhogen. Het vrouwtje roept een eenvoudiger: “ Kioe-wiet”.

Bijna ieder jaar gaan we ons werkgebied door om de Bosuilen op te sporen. We laten de zang horen en al gauw roept de rechtmatige eigenaar van het terrein terug om de indringer te verjagen.

Dit jaar plaatsten we een berichtje in de krant om te zien of er animo was onder het publiek om met ons mee te gaan. Die was er! We moesten de mensen verdelen over twee avonden nl. dinsdag 17 en woensdag 18 januari. Het weer was ons beide dagen gunstig gestemd: windstil en helder.

We begonnen bij de boswachterswoning van de Ulenpas aan de Dubbeltjesweg. Na enig geduld liet de man zich horen. Iedereen was verrukt! Bij het oude Aviko gebouw weer een man! Bij Enghuizen aan de Tolstraat riepen zelfs twee mannen, ze kwamen beide steeds dichterbij. We zagen hun silhouet tegen de nachtelijke hemel. Sommige kinderen grepen snel de hand van vader of moeder. Op het landgoed Hagen aan het einde van de Rozegaarderweg weer een man, hij vloog al roepend van boom tot boom. Bij de Vrange Bult liet het eerste vrouwtje zich horen: “ Kioe-wiet”.

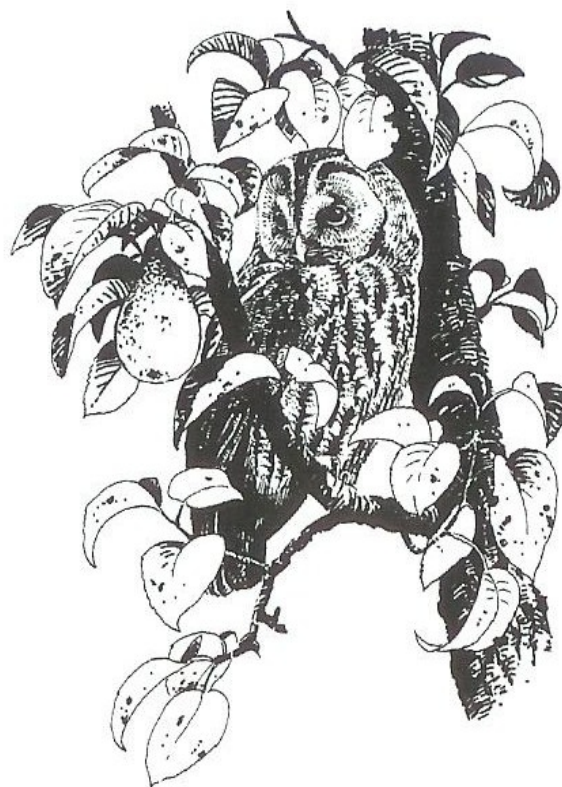
Beide avonden waren een succes. We zullen de bosuilenronden de komende jaren herhalen.

Wat is er met onze Haviken?

In 2014 konden we 8 territoria vaststellen en we vonden ook de 8 horsten. Dit jaar telden we maar 4 territoria en vonden maar 2 nesten! Gelukkig leverden beide nesten jongen op. Maar waar zijn de Haviken van 2014? In het vroege voorjaar laten territoriale Haviken zich duidelijk horen, waarom dit jaar niet? Hebben ze geleerd zich niet te verraden met hun geroep? Als ze zich niet laten horen zijn hun horsten op Hagen moeilijk te vinden. De uitgegroeide Douglas-sparren zijn hoog en donker. Maar ook in het “boerenland” vonden we de nesten niet terug!

Jonge Havik wordt ook wel een rooie Havik genoemd.

Foto: Lex Modderkolk.

Bosuil, tekening Elwin van der Kolk

Ons onderzoek aan roofvogels en uilen is alleen mogelijk dankzij velen die ons toestonden nestkasten op te hangen en hun erven of terreinen meerdere malen per jaar te betreden.